

Til lovforslag nr. L 190. Betænkning afgivet af kommunaludvalget den 17. april 1986

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til kommuner og amtskommuner

(Begrænsning af indgrebet i de kommunale budgetter for 1986)
[af Henning Rasmussen (S) m.fl.]

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret i samråd.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Evnesvages Vel,
Odense Magistrat og
Socialpædagogernes Landsforbund.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* i udvalget (det konservative folkepartis, venstres, det radikale venstres, kristeligt folkepartis og de frie demokraters medlemmer af udvalget) lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Flertallet lægger vægt på at fastholde den stramme udgiftspolitik for den offentlige sektor.

Flertallet henviser til, at lovinitiativet for den kommunale økonomi i december 1985 skyldtes, at de kommunale budgetter for 1986 lå væsentligt over det niveau, som regeringen havde henstillet. Det foreliggende lovforslag indebærer en væsentlig realvækst i forhold til det henstillede niveau.

Specielt om forslaget om at undtage investeringer i varme-, el- og vandforsyningsanlæg skal flertallet bemærke, at energiministeren har undtaget energiinvesteringer for tilskudsnedsettelsen inden for en ramme på 500 mill. kr.

Flertallet henviser desuden til lov nr. 173 af 26. marts 1986, som undtager kommunale industrihuse fra tilskudsnedsettelsen, og som dermed imødekommer et af lovforslagets ønsker.

Flertallet har endvidere bemærket, at regeringen forhandler med kommunerne om eventuel kompensation for kommunale udgifter i forbindelse med gennemførelse af de foranstaltninger, der er omtalt i boligministeriets vejledning om asbest.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Mindretallet konstaterer, at såfremt regeringens juleindgreb over for amtskommuner og kommuner ikke lempes, vil det være umuligt at opretholde et uændret serviceniveau over for borgerne.

En uændret fortsættelse af regeringsindgrebet kan bl.a. få uoverskuelige virkninger på sygehusområdet og over for psykisk og fysisk handicappede.

Forkastes nærværende lovforslag, er der ingen mulighed for at fritage for strafafgifterne på arbejdsmiljøområdet. I så fald pålægges nødvendige arbejder, som fjerner en sundhedsrisiko, en statsafgift på 20-100 pct.

Mindretallet havde hellere set regeringsindgrebet helt fjernet. En vedtagelse af dette lovforslag vil dog genindføre en vis kommunal selvbestemmelsesret og forhindre, at den

lokale planlægning slås fuldstændig i stykker.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

1. Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 10, stk. 15, og § 17, stk. 15, indsættes efter »forsyningsvirksomheder« ordene: »samt udgifter til arbejdsmiljøforanstaltninger og foranstaltninger, der kan sidestilles hermed.««

2) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 10 a, stk. 1, og § 17 a, stk. 1, indsættes efter »miljøforanstaltninger,« ordene: »arbejdsmiljøforanstaltninger og foranstaltninger, der kan sidestilles hermed.««

3) Nr. 3 affattes således:

»3. I § 10 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.: »Endvidere bortses ved nedsættelsen fra andre bevillinger til bygge- og anlægsarbejder, hvortil staten eller EF yder særlige tilskud, end de i 1. pkt. nævnte, investeringer i varme-, el- og vandforsyningsanlæg, bevillinger til byggeri og anlæg, som DSB og andre statslige myndigheder udfører for kommunerne, bevillinger til projektering og anden forberedelse af bygge- og anlægsvirksomhed i 1987 og senere år samt udgifter til driftsmateriel, der traditionelt anskaffes over anlægskonti.««

4) Nr. 4 affattes således:

»4. § 10 a, stk. 2, 2. pkt., affattes således: »Ved den foreløbige afregning indbetaler den enkelte kommune senest 1. juni 1986 10 pct. af den del af den enkelte kommunes budgetterede anlægsudgifter, bortset fra anlægsudgifterne vedrørende miljøforanstaltninger, arbejdsmiljøforanstaltninger og foranstaltninger, der kan sidestilles hermed, sanering og byfornyelse, i 1986, for hvilke der ikke inden den 4. december 1985 er indgået bindende kontrakt.««

5) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 10 a, stk. 2, indsættes som nyt punktum efter 2. pkt.:

»Ved den foreløbige afregning bortses endvidere fra de i § 10 a, stk. 1, 2. pkt., opregnede bevillinger.««

6) Nr. 5 affattes således:

»5. I § 10 a, stk. 2, 3. pkt., og i § 17 a, stk. 2, 3. pkt. ændres »1. maj 1986« til: »1. juni 1986.««

7) Nr. 8 affattes således:

»8. I § 17 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.: »Endvidere bortses ved nedsættelsen fra andre bevillinger til bygge- og anlægsarbejder, hvortil staten eller EF yder særlige tilskud, end de i 1. pkt. nævnte, investeringer til forbedring af de tidligere statsgymnasiers bygninger, i varme-, el- og vandforsyningsanlæg, bevillinger til byggeri og anlæg, som DSB og andre statslige myndigheder udfører for amtskommunerne, bevillinger til projektering og anden forberedelse af bygge- og anlægsvirksomhed i 1987 og senere år samt udgifter til driftsmateriel, der traditionelt anskaffes over anlægskonti.««

8) Nr. 9 affattes således:

»9. § 17 a, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Ved den foreløbige afregning indbetaler den enkelte amtskommune senest 1. juni 1986 10 pct. af den del af den enkelte amtskommunes .. budgetterede anlægsudgifter, bortset fra anlægsudgifter vedrørende miljøforanstaltninger, arbejdsmiljøforanstaltninger og foranstaltninger, der kan sidestilles hermed, sanering og byfornyelse, i 1986, for hvilke der ikke inden 4. december 1985 er indgået bindende kontrakt.««

9) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 17 a, stk. 2, indsættes som nyt punktum efter 2. pkt.:

»Ved den foreløbige afregning bortses endvidere fra de i § 17 a, stk. 1, 2. pkt., opregnede bevillinger.««

10) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»05. Efter § 27 a indsættes som ny paragraf:

»§ 27 b. Indenrigsministeren bemyndiges til at undtage drifts- og anlægsarbejder fra beregningsgrundlaget for tilskudsnedsettelsen efter §§ 10, stk. 13-15, 10 a, stk. 1 og 2, 17, stk. 13-15, og 17 a, stk. 1 og 2, samt § 10, stk. 4 og 6, i lov om hovedstadsområdets kollektive personbefordring.«

Til § 2

11) Nr. 2 affattes således:

»2. I § 10, stk. 6, indsættes som 2. pkt.:
»Endvidere bortses ved nedsættelsen fra udgifter til arbejdsmiljøforanstaltninger, anskaffelse, renovering og vedligeholdelse af driftsmateriel, der traditionelt anskaffes over anlægskonti, fra investeringsudgifter til projektering og fra anlægsarbejder, som DSB udfører for hovedstadsrådet.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Ændringsforslagene vil friholde arbejdsmiljøinvesteringer for 20 pct.s-afgiften, der pålægges anlægsinvesteringer, for hvilke der ikke inden 4. december 1985 er indgået bindende kontrakt.

Da der også kan forekomme situationer, hvor vedligeholdelsesarbejder og forbedringsarbejder, der er arbejdsmiljøbegrundet, medregnes som driftsudgifter, fritages disse udgifter for at indgå i grundlaget for beregningen af kommunernes og amternes afgift som følge af et højere aktivitetsniveau i 1986 end i 1984.

Også foranstaltninger, der kan sidestilles med arbejdsmiljøforanstaltninger, friholdes for afgift. Der tænkes her f.eks. på foranstaltninger i lokaler, hvor kun elever opholder sig, og hvor arbejdsmiljølovens regler derfor ikke direkte kan anvendes.

Ændringsforslagene har bl.a. sin baggrund i problemerne med arbejdsmiljøet, hvor der er benyttet asbest- og karlitmaterialer.

Ændringsforslagene sikrer altså, at staten ikke kan opkræve en statsafgift på forbedringer eller vedligeholdelse, hvis formål er at fjerne en sundhedsrisiko.

Til nr. 3 og 7

Ændringsforslagene er af teknisk art og er en konsekvens af vedtagelsen af lov nr. 173 af 26. marts 1986, hvorved kommunale industrihuse med støtte efter egnsudviklingsloven blev fritaget for anlægsafgiften på 20 pct.

Til nr. 4, 5, 8 og 9

Ændringsforslagene sikrer, at der ikke skal indbetales à conto-afgift for arbejdsmiljøinvesteringer. Endvidere sikrer forslagene, at også de områder, der fritages for afgiften i henhold til lovforslagets § 10 a, stk. 1, 2. pkt., og § 17 a, stk. 1, 2. pkt., f.eks. forbedringer på de tidligere statsgymnasier, varme-, el- og vandforsyningsanlæg m.v., ikke indgår i beregningsgrundlaget for à conto-afgiften.

Til nr. 6

Ændringsforslaget er en konsekvensændring som følge af vedtagelsen af lov nr. 173 af 26. marts 1986, hvorved afregningstidspunktet for à conto-afgiften blev ændret til 1. maj 1986.

Til nr. 10

Ændringsforslaget åbner en egentlig dispensationsadgang for indenrigsministeren til at fritage for såvel anlægsafgiften som for driftsafgiften.

Selv om forslagsstillerne med lovforslaget har forsøgt at afbøde nogle af de mest urimelige virkninger af regeringens juleindgreb over for amter og kommuner, dokumenterer nye oplysninger løbende, at der er behov for, at der kan fritages for statsafgifterne i konkrete situationer.

Med ændringsforslaget er der bl.a. åbnet adgang for dispensationer, så flytning af psykisk og fysisk handicappede til mindre boenheder fra utidssvarende og dårlige forhold kan fortsætte som planlagt lokalt.

Indenrigsministeren kan i sin dispensationspraksis også tage hensyn til geografiske forskelle i byggeaktivitet m.v.. Da der i store dele af landet ikke er nogen tendens til »overophedning« på byggeområdet, vil dispensationer også være uproblematisk for regeringen, såfremt denne alene skal opfylde sine egne udtalte hensigter med juleindgrebet og der ikke i indgrebet ligger en skjult hensigt med at beskutte de lokale amts- og kommunekasser.

Bet. o. lovf. vedr. tilskud til kommuner og amtskommuner

Til nr. 11

miljøinvesteringer og en række andre investeringer for 20 pct.s-afgiften.

Ved ændringsforslaget friholdes arbejds-

Karen Højte Jensen (KF) nfm. Flemming Jensen (KF) Lizzie Lichtenberg (KF)

Lis Aaltonen (KF) Svend Heiselberg (V) Niels Anker Kofoed (V) Maisted (FD)

Steffensen (KrF) Hanne Andersen (S) Dorte Bennedsen (S) Tove Lindbo Larsen (S)

Lerke (S) Henning Rasmussen (S) fmd. Taanquist (S) Agerschou (SF)

Tommy Dinesen (SF) Ole Vig Jensen (RV)

Partierne CD, VS og FP havde ikke medlemmer i udvalget.